

Minnesanteckningar från möte med Metodgruppens Ballastutskott

Tid: 2014-06-10, kl. 09:30-16:00

Plats: Trafikverket, Solna

Närvarande:	Klas Hermelin	Trafikverket
	Håkan Arvidsson	VTI
	Lars Stenlid	Skanska
	Henrik Broms	Konsult
	Lars-Åke Holmgren	NCC
	Helen Sälling	Peab/Swerock
	Jan Bida	SBMI (MinFo)
	David Åkesson	Svevia
	Peter Andersson	Peab/Swerock

Frånvarande:	Leif Viman	VTI
	Gunnar Dryselius	Trafikverket
	Kenneth Lind	Trafikverket
	Urban Åkeson	Trafikverket

1. Inledning

Klas hälsade oss välkomna till mötet efter smörgås och kaffe.
Dagordningen godkändes med mindre justeringar.

2. Föregående protokoll

Föregående protokoll var i stort OK och lades till handlingarna med följande kommentarer:
Underballast för järnväg fick bakläxa i "TC:n".

3. Prestandadeklaration

Henrik: Exempel finns i nya ZA-bilagorna

Jan: En prestandadeklaration per sortering och täkt. Många av de punkter som ska deklarerars är av administrativ art, få av teknisk.

- CE: från ByggProduktDirektivet, skrivs på av VD.
- CPR: från ByggProduktFörordningen., skrivs på av platschef. Från 2013-07-01. Kan hänvisa till hemsida. Ska styrka spårbarhet som enligt SBMI är fraktsedeln som hänvisar till tidsrymd.
- Provningsfrekvenstabellen anger även kriterier.
- Farliga ämnen har diskuterats i TC351/TK497:
 - Strålning, aktivitetsindex: <1: OK; 1-2: Varning; >2 Förbud.
 - Kravnivåer bestäms i respektive land (myndighet).
 - Lakning från avfallssidan där materialet skall krossas till <4mm? (Ger snarare totalhalter än tillgängliga halter av t.ex. tungmetaller.) Olika åsikter i Europa. T.ex. Sverige är emot krossning, Nederländerna är för.

- För täkter (och vägbyggen) kan man titta på "history review": "Inga kossor i trakten har dött trots mångårig användning".
- I prestandadeklarationen finns utrymme för farliga ämnen.
- Boverket/Strålningsmyndigheten/Transportstyrelsen har inga krav just nu (NPD) men det kan komma senare.

Vart hör SL-makadam 20/40?

-Det passar just nu inte in i gällande produktstandarder. Det ska deklarerars enligt system 4.

Hur skilja på sortering och fraktion? Sortering i verkligheten, fraktion på labbet (lab.-siktat). Det finns en förordad praxis att sortering skrivs med snedstreck (8/16) och fraktion med bindestreck (8-16). Provningsstandarderna (som har engelska som originalspråk) använder konsekvent snedstreck för allt som förvillar den praxis.

Henriks ANM: I Svenska Betongföreningens och TNCs betongtekniska ordlista (TNC 103) anges följande:

- Sortering: material där kornen huvudsakligen tillhör ett angivet kornstorleksintervall; de andelar som faller utanför sorteringens angivna intervall benämns underkorn respektive överkorn.
- (korn)fraktion: korn som faller inom ett angivet kornstorleksintervall.

4. TrVMB och Metodhandledningar

- **TrVMB 613: Halten fritt glimmer**

Det har kommit in synpunkter mot varianterna B) och C)

Metodförslagets varianter är (se även föregående protokoll):

A) som i nuvarande VVMB 613

B) "point counting", alla korn räknas i en neddeld mängd

C) tunnslip variant av metod B

I diskussion framkom:

-Olika varianter kan ge olika resultat vilket blir problematiskt vid tvist.

-Utförare bör kanske vara "kunniga"/certifierade?

Metoden är utformad så att alla varianter är likvärdiga.

I kravspecifikationen (TrVKB/Upphandlingsdokumentet) kan metod, variant och provningsfraktion föreskrivas.

-Med vissa justeringar fastställde gruppen Metoden.

- **TrVMB 606: Plattbelastning –Klas**

Ska in i ny mall med vissa förtydliganden: Max nedsjunkning 5 mm och max E_{v2} -last 90 % av E_{v1} -lasten. Kvotkrav (E_{v2}/E_{v1}) är endast relevant på dränerande material.

(Kända användare: Håkan och Fredrik Hellman VTI; Svevia-lab i Arlöv, Jönköping, Kungälv och Örebro samt Arne Skoglund NCC Bollnäs plus Per Nycander AB.)

- **TrVMB 619: Grovsiktning**

Håkan visade på underlag från TRVKB 13 och SS-EN 933-1 som stöder arbetssätt enligt vår kära gamla VVMB 619-version.

Lars-Åke visade ett bildspel som visade hur det går till att grovsikta. Bra bilder som kan ingå i ny TrVMB.

Förtydliganden av steg och bilder behöver göras. ”Vad är lagom fuktigt/tillräckligt torrt?”

Henrik, Håkan och Lars-Åke tar fram ett bra utkast till nästa möte med Klas som bollplank.

Även en metodhandling som hänvisar till TrVMB 619, för att underlätta Trafikverkets upphandlingshänvisningar?

- **Metodhandledning: Flisighetsindex 933-3**

Utkastet framtaget av Henrik diskuterades. Klas justerade direkt i dokumentet. Snäv fraktion är viktig för ytbehandling. Det allmänna stycket till slutet. Håkan slutputsar Klas version. För snabbremiss i gruppen och publicerar till nästa möte.

Henriks ANM: Vid korta sorteringar ($D/d = 1,4$) bör även flisighetsindex för den dominerande provfraktionen anges; dock inget krav.

- **Metodhandledning: Krossytegrad 933-5**–Henrik

Senaste utkastet diskuterades.

Lägg Allmänt senare. Vissa förtydliganden? Hänger ihop med ännu utgiven version. Ges ut samtidigt som provningsstandarden! (Håkan)

Henriks ANM: Den reviderade utgåvan kommer nog att publiceras i början av 2015.

- **Metodhandledning (SS-EN 933-8): Sandekvivalent** –Håkan

Håkan tar hänsyn till Henriks synpunkter och ger ut en ny version. (Europa, läs Frankrike, gillar inte vår torkning i max 45 °C. De tycker att vi ska verifiera att det är OK. Får ske när rätt personer har tid.)

Henriks ANM: I Frankrike och Tyskland torkas inte analysprovet; viktigt med fuktigt analysprov!

5. Ringanalyser

Leif skall uppmanas att kalla till planeringsmöte snarast, så vi hinner förbereda ringanalys i höst/vinter.

Förslag på att tre material av sortering 8/16 skickas ut till deltagande laboratorier för kulkvarn och flisighetsindex.

Leif, Helen och Lars är arbetsgruppen för obundna ringanalyser.

6. Henriks hörna

TC 154 har möte 3-4 juli. Jan och Henrik samt eventuellt Klas deltar.

”Nya” produktstandarder (igen) på CEN Enquiry. De borde samsynas.

Utvärderingsstandard, speciella produkter i bilaga A.

Nytt är bl.a. krav på minvärde för micro Deval och kategori 5 för kulkvarn.

Klas: SS-EN 13285 ska bli harmoniserad. Den nuvarande är inte bra för grusslitlager. Ihop med Finland jobbar Sverige för förbättring. På sikt även få in ”tube suction test” som mäter vattenhållande egenskaper med elektriska metoder.

7. FoU

Jan berättade om nya MinBaS-programmet som finansieras av Vinnova. Han visade en presentation om MinBaS Innovation och redogjorde även för ansökningar/ansökningsförfarandet.

Mer info kan fås via: <http://www.vinnova.se/sv/Resultat/Projekt/Effekta/MinBaS-Innovation/> eller om man Googlar på "MinBaS Innovation".

8. Övriga frågor

Mastersiktar: Om man använder mastersiktar varje månad (för tvättsiktskontroll) så når man max 200 gångers användning relativt snart. Det är slöseri att köpa nya då.

- Så länge kraven för Mastersiktarna är uppfyllda för Mastersiktar enligt kalibrering (hos SP) är de OK som Mastersiktar

Trafikverksdokument ska numera hittas TRV:s Dokumentcenter:

<http://trvdokument.trafikverket.se/>

TRVKB 13:

- Nytt krav för gruslitlager glimmer max 40 blir max 30
- Skyddslager har fått tilläggskravet max 30 % för 0,25 mm-sikten för att klara kapillariteten på max 0,5 m (EN 1097-10 'Kapillär stighöjd' 'rörkap'.)
- Förstärkningslager skall deklarerar. Överensstämmelse ska bestyrkas enligt system 4.

Helen: Deklarera bärlager?

-Deklarera kornkurvan med toleranskrav enligt produktstandard istället för TrV-krav (de kan dock sammanfalla).

Swedac:

- Flera entreprenörsorganisationer har börjat ackreditera sig för provtagning. Om labbet utför provtagning utan ackreditering får ej stämpeln användas för provningen.

9. Sammanfattning av beslut

Se uppdaterad lista nedan.

Punkten hann inte sammanfattas under mötet utan har sammanställts efter mötet med ledning av Håkans anteckningar.

10. Nästa möte

Nästa möte hålls 21 oktober 2014 i Stockholm hos NCC i Solna (vid Järva Krog). Kallelse och detaljer kommer...

Håkan Arvidsson, sekreterare
2014-06-23

Klas Hermelin, ordförande
2014-08-19

Beslutslista

Infört/ uppdaterad	Ärende	Ansvarig	Kommentar
12-10-09	<i>SBMI och Anläggarna fixar mottagningskontroll till kommande version av provtagningsmetoden.</i>	Jan	Vilande
13-02-06	att handledning om värdesiffror och avrundning kommer ut på hemsidan	Henrik och Leif	Nästan klar (Får vi använda NCC:s?)
13-02-06	plattbelastning som TrVMB 606	Klas	
13-06-04	Få liv i Forumet	VTI	+alla
13-06-04/ 14-06-10	Metodhandledning tas fram för Krossytegrad	Henrik	Invänta nya SS-EN 933-5
14-06-10	Justering av metodhandledning för Sandekvivalent	Håkan	Synpunkter från TC154/SC6/TG11 och Henrik
13-10-09/ 14-02-05/ 14-06-10	Publicera Glimmermetoden TrVMB 613	Klas	(Forskningsprojekt med VTI och TrV)
13-10-09/ 14-02-05/ 14-06-10	Metodhandledning FlisighetsIndex Slutjustering, remiss och publicering	Håkan	Ballastutskottet
14-02-05	Grovsiktning TrVMB619 (Se protokoll ovan).	Henrik, Håkan och Lars-Åke	Klas
14-02-05/ 14-06-10	Ringanalyser (A_N , FI) x 3 mtrl	Leif Helen Lars	